

September
2007

Nr. 8 (116)

Olevik

ÜLENURME VALLA LEHT

Koolinoored Taboris

Ülenurme Gümnaasiumi delegatsioon startis 22.septembri sobivusest ja tuulisest Tallinnast lennukiga Tšehhimaale Taborisse, et võtta seal osa kuni 29.septembrini toimuvast 6. rahvusvahelisest Pierre de Coubertini koolide foorumist. Lisaks Euroopa koolidele oli osalejaid veel Jaapanist, Hiinast, Lõuna Koreast, Keeniast, Mauritiuse saarelt kui ka Austraaliast.

Vasakult Ülenurme Gümnaasiumi direktor Olev Saluveer, Kristi Henno, Janeli Säärits, Nelle Lõhmus, Rahvusvahelise Pierre de Coubertini Komitee president hr Norbert Müller, Joel Leppik, Keneli Luht, Henri Kivimaa ja õpetaja Kaspar Koolman.

Sügis Eesti Põllumajandusmuuseumis

Käes on sügis. Nii nagu põllumees vaatab sügisel üle oma saagid ja mõtleb tulevikule, nii on ka põllumajandusmuuseumi perel aeg heita pilk tehtule ja seada uusi eesmärke. Meie kollektiiv võib oma tegevusega rahul olla ja tunda koos külastajatega rõõmu paljude kordaminekute üle.

Suurimat rõõmu valmistab meile sepihoone renoveerimine töötavaks õpikojaks, mille avasime 18. augustil. Õpikojas on avatud klassituba, talutuba, käsitöö- ja puutöötuba ning loomulikult sepihoone. Võimalik on tutvuda näitusega „Vana koolitöö uus elu“ ja saame vaadata laste ja noorte loomekonkursi töid, mis oli mõeldud eelkõige käsitööhuvilistele poistele, „Samud esivanemate radadel“ osavõtnud laste töid. Eesmärk õpikoja ruumidel on üks: anda uuele põlvkonnale edasi eestlaste igipõliseid oskusi.

Siiski ei toimu oskuste edasiandmine n.ö. isevoolu teed, vaid koostöös Tartu kutsehariduskeskusega, et asi paikneks suuremas süsteemis ja tegevus oleks sihipärasem. Me ei konkureeri kooliga, me abistame õpetajaid. Meil on hea meel, et meie õpikoja vastu on suur huvi.

Aktiivne on olnud muuseumis, näitustegevus. Avasime 18. augustil renoveeritud mesindusmajas Eestis uue mesinduse arengut tutvustava ekspositsiooni, toimunud on mitmeid teisi ajutisi näitusi. Muuseumi 1 ha suurusel põllul kasvatasime Sangaste rukist. Kahjuks hävitas meie saagi juulikuu lõpus sadanud rahe. Kuid võime olla tänulikud selle saagi üle, mis meil õnnestus koristada, siirad tänusõnad meie abiliselle Heino Bürklandile, kes on meie põldu hooldanud ja rukist aidanud külvata ja lõigata.

Hea meel on tõdeda sedagi, et ilmus Eesti Põllumajandusmuuseumi aastaraamatu I osa.

Suureks õnnestumiseks on meil kolme põllumajandusmuuseumi – lisaks meile veel Eesti Pii-

mandusmuuseumi ja C. R. Jakobsoni Talumuuseumi ühisnäituse „Leib on talu peremees“ avamine Ungaris Sóstó muuseumikülas 15. septembril ning koostöösuhte loomine ja arendamine Ungari põllumajandusmuuseumidega. Koos näituse avamisega osalesime Sóstó muuseumikülas toimuvale rahvusvahelisel toidufestivalil, kus pakkusime eestimaist rahvustoit: kama, odratanguputru, rukkikohvi, valmistasime võid ja küpsetasime leiba. Meie muuseumide delegatsioon võitis ungarlaste südamed.

Nüüd, olles taas kodus, tuleb mõelda edasistele tegevustele. Koostöös Lõunakeskusega tähistame miiklipäeva ja avame põllumehe traditsioonilisi töid ja tööriistu tutvustava näituse Lõunakeskuses, mis jääb avatuks kadripäevani. Ees seisavad osalemised mitmel vabariiklikul messidel ja üritustel ning loomulikult muuseumiprogrammid kohapeal. Suur rõõm on tõdeda, et külastajad on leidnud meie juurde tee ja muuseumiprogramme ning näitusi külastatakse väga aktiivselt.

Valminud on muuseumi territooriumi ja mõisaparki hõlmav rekonstrueerimisprojekt, mis näeb ette looduskaitse all oleva Ülenurme (mõisa) pargis kasvavate avariiohtlike puude raide, kuivanud okste lõikuse, kändude likvideerimise ja muru taastamise. Projekt on rahastatud SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse poolt ja tänu saadud rahastamisele saame alustada juba oktoobris pargi rekonstrueerimisega ja puude raidega. Projekt on suuremahuline ja näeb tulevikus ette kogu muuseumi territooriumi rekonstrueerimist ja kujundamist, kaasaarvatud valgustuse väljaehitamist. Projekt hõlmab ka muuseumi peahoone kõrval asuva rotundi väljaehitamist turismi- ja infokeskuseks.

Mõisapargi rekonstrueerimine algab juba 8. oktoobril ning palume mõistvat suhtumist ja samas palume pargis jalutajatel olla ettevaatlikud.

Muuseumi arengukavas oleme kavandanud ka uue näitusehalli ehitamist meie unikaalsele masinapargile ja mittenõuetekohastes hooldlates asuvatele museaalidele, ekspositsioonihoonete renoveerimist ja vananenud ning tuleohutlike elektrisüsteemide vahetamist jpm.

Muuseumi 40. aastapäevaks 2008. aastal valmistume uut püsiekspositsiooni koostades ja peanäitusemaja renoveerides.

Kogu kollektiiv loodab, et meie ettevõtmised leiavad põllumajandusministeeriumi poolt rahastamist. Finantsvahendite leidmiseks oleme andnud ka ise suure panuse projektide kirjutamisega ja meie projektid on enamus leidnud rahastamist. Aitäh toetajatele!

Armas Ülenurme valla rahvas! Oleme riigiasutus teie kõrval ja oleme püüdnud anda omalt poolt panuse, et teie elu oleks huvitavam, et teil oleks võimalus tutvuda muuseumis olevate näitustega ja osaleda muuseumiüritustel. Näeme suurt vaeva oma territooriumi korrahoidmisel. Kahjuks peame aga ütlema, et meile teevad suurt muret muuseumi territooriumil õhtusel ja öisel ajal toimuvad huligaanitegevused, mille tulemusena lõhutakse hoone aknaid, katuseid, mootorrollerite ja autodega sõidetakse meie haljasaladel, rikutakse muru. Armsad lapsevanemad, selgitage oma lastele, et muuseumi territooriumil ei saa lubada endale laamendamist ja ebaviisakat käitumist – kodus ju nii viisi ei tehta!

Oleme sunnitud tugevdama turvameetmeid, et kindlustada riigi vara ja muuseumi stabiilset arengut.

Sooovin kogu kollektiivi nimel kaunist lähenevat sügist ja kordaminekuid!

MERLI SILD,
Eesti Põllumajandusmuuseumi direktor

VALLAVOLIKOGUS

Ülenurme Vallavolikogu VI koosseisu XIX istung toimus 4.septembril 2007.a. Istungist võttis osa 15 volikogu liiget.

1. Volikogu kinnitas valla 2008.–2010. aasta arengukava uues redaktsioonis (vt valla koduleht vald.ylenurme.ee).
2. Kinnitati Ülenurme valla Külitse küla Hillari ja Pärna kinnistute detailplaneeringu ala ning sellega piirnev maa-ala Jõhvi-Tartu-Valga põhimaantee ja Tartu-Valga raudteega piirneva ala maa-ettevõtjaks viieks aastaks OÜ Karukoobas (reg nr. 11348019) ning kehtestati tema tegevuspiirkond.
3. Nõustuti alljärgnevate maaüksuste jagamisega:

- 3.1. Lepiku küla Varika kinnistu jagamine neljaks, jagamine toimub seoses avalikult kasutatava tee väljamõõtmisega Varika kinnistust (omanik Merike Villemson);
- 3.2. Uhti külas Alliku-1 jagamine kaheks katastriüksuseks (omanik Riina Pensa, pindala 8,34 ha);
- 3.3. Külitse külas Rähni kinnistu jagamine kolmeks katastriüksuseks (omanik Tiit Laigo, pindala 5,5751 ha);
- 3.4. Tõrvandi alevikus Kellukese 1, Kellukese 3 ja Kellukese põik 3 kinnistu jagamine seoses tänava laienduseks vajaliku maa-ala eraldamisega.
4. Nõustuti Laane külas Aali kinnistu detailplaneeringu kehtestamisega. Planeeringuga

jagatakse kinnistu elamumaa sihtotstarbega kruntideks ja määratakse ehitusõigus ühepereelamute ja kaksikmajade ehitamiseks.

5. Otsustati lisada Ülenurme valla teede ja tänavate ning lepingute alusel avalikuks kasutamiseks antud erateede nimekirja avalikku kasutusse antud tänavad Soinaste külas (Ülevälja, Salu, Päikese, Kodu, Kiige tänav), Tõrvandi alevikus (Tehnopargi, Lao, Tehnika, Tööstuse, Rukki, Kaera ja Nisu tänav).

Järgmine vallavolikogu istung toimub 23.oktoobril kell 16.00 Reola kultuurimajas.

REET SAKK,
vallasekretär

KÜSIME JÄRELE

Kuidas vallalehte kätte saab?

Ikka sagedamini kerkib siin ja seal vallas üles küsimus vallalehe leviku kohta. "Olevik" on sellest mõned korrad küll juba kirjutanud, aga selgitame seda siinkohal uuesti.

Ülenurme valla lehte antakse välja maksu-maksja raha eest ja seetõttu jagatakse seda tasuta. Kui lehe levitamiseks tuleks kasutada Eesti Posti teenuseid, tooks see kaasa trüki- ja väljandmise eelarve märgatava suurenemise. Seepärast oleme meie infolehte siiani oma jõududega ja vastastikut abi osutades levitanud.

Kui värske trüki trükikojas valmis on trükitud (traditsiooniliselt ilmub "Olevik" iga kuu lõpus, puhkusekuu on väljakujunenult juuli), hakatakse seda kohe ka vallas levitama. Alustame Räni külast, kus esimene pakike jääb Valdur Soobi juurde laialijootamist ootama. Siis paneme päris kopsaka paki Külitse kauplusesse. Varem jäi lehepakki ka Kannistiku postkasti lugejaid ootama, aga kuivõrd mitmel korral oli kellegi kuri käsi ajalehed seal postkasti kõrval maha visanud, siis sinna enam "Olevikku" ei jäeta.

Külitsesse Mare Murro juurde jääb laialikandmist ootama päris suur "Oleviku" pakk. Tõrvandis paneme lehepaki "Talevi" kauplusesse, varem ka tanklasse ja Karu poodi, aga momendil on mõlemad punktid ära langenud. Reolas võib ajalehte pärast selle ilmumist saada kauplusest ja tanklast, Ülenurmes samuti kauplusest ja muidugi valla-majast, kus nad on kenasti koridoris stendi peal saadaval, isegi küsima ei pea kellegi käest. Linna piirile Viljandi ringtee kanti viib ajalehti vallavolikogu liige Anu Paadimeister. Need on kohad, kuhu "Olevikku" suuremas koguses lugejaid ootama pannakse. Veel olen saatnud ajalehte osadele soovijatele, kes nendest n.ö jaotuspunktidest eemale jäävad, e-mailiga ja alati pannakse leht üles ka valla koduleheküljele aadressil vald.ylenurme.ee.

Kui aga leiduks veel näiteks mõni külavanem või muidu huviline, kes oma piirkonda vallalehega

varustada sooviks, siis palun võtke ühendust ja korraldame selle asja ära. Vallalehte tehakse ju valla inimestele ja mida laialdasemalt see levib, seda parem!

Tõrvandi side uued lahtiolekuajad

Septembrikuu algusest on muutunud Tõrvandi postkontori lahtiolekuajad, mis on siitkandi rahva hulgas põhjustanud palju nürinaid. Asutus on avatud aegadel, mil enamus inimesi on tööl, kolmapäev oleks ainus aeg, mil ehk kuidagi sidosse jõuaks, aga kui töökoht asub linnas ja tööaeg kestab kauem, siis postiasutusse ei pääse. Ka hommikul enne tööleminekut ei ole võimalik postkontorist läbi lipsata, sest sidetöötajate tööpäev algab samuti kell 8.00 nagu enamikus töökohtadest. Kohalikus rahvas tekitab hämmastust, miks on kehtestatud just sellised lahtiolekuajad ning laupäeviti, kui tööle ei pea minema, on side ju sootuks suletud. Pealegi on nürinaid, et teenindus sidos aeglase ja mitte just eriti kliendisõbralik.

Püüdsin asja uurida Karlova postkontorist, selle asutuse asejuhataja Rigne Kaha oli väga koostööaldis ja abivalmis, kummatigi puuduvad temal volitused niisugustele küsimustele vastata. Viimasel minutil enne lehe trükkiminekut jõudis siiski pärale ka kõrgemalt poolt saabunud vastus.

Käesoleval ajal teenindab Tõrvandi postkontoris klientuuri üks töötaja. Ühe töötaja tööaeg on 40 tundi nädalas, mistõttu Tõrvandi pk lahtiolekuajad muutuvad:

E, T, N, R kell 8.00-15.00

K 9.00-18.00

L, P suletud

Kui Tõrvandi postkontorisse leitakse lisatööjõudu, siis lahtiolekuu aeg taastatakse. Eesti Post loodab mõistvale suhtumisele ja vabandab võimalike ebameeldivuste pärast.

Lugupidamisega INGE SUDER,
AS Eesti Post pressiesindaja
tel 625 7292, GSM 50 39908
e-post inge.suder@post.ee

Ülenurme vallavanem jäi kohtus õigeks

Sellise pealkirjaga lühiinformatsioon ilmus reede, 28.septembri "Tartu Postimehes". Toome siinkohal ära kogu ajalehes olnud teksti.

Tartu maakohus mõistis eile Ülenurme vallavanema Aivar Aleksejevi talle esitatud ametiseisundi kuritarvitamise süüdistuses õigeks, leides, et tema süü ei ole tõestatud.

Süüdistusakti järgi muutis Aleksejev 2001. aastal ainuisikuliselt Ülenurme vallavolikogu seisukohta määrata Ülenurme alevikus Villa 2 asuva maa-ala tiheasustusega alaks ja määras maa-ala ühe osa hajaasustuse alaks.

Otsuse tõttu jäi väliseestlasele Eino Keerdile kui õigustatud subjektile tagastamisele kuuluv maa ligikaudu 9,8 ha väiksemaks. Nii tekitati süüdistuse järgi Keerdile vähemalt 2,6 miljoni krooni suurune kahju.

Süüdistusakti koostanud Lõuna ringkonnaprokurör Marge Püss saab eelse otsuse vaidlustamise soovist kohtule teatada seitsme päeva jooksul.

Kui otsus vaidlustatakse, teeb kohus tervikotsuse teatavaks 22. oktoobril.

Meie koolinoored taas Europarlamendis Euroscolal

Üle-eelmises "Olevikus" sai lubatud, et tulevastes lehenumbrites tuleb veel juttu sellest, kuidas meie reisieltskond Euroopasse ja Euroopas kulges, mida me tegime-nägime ja milliseks kujunes päev Europarlamendis. Eelmine lehenumber sai aga enne täis, kui järg reisikirjelduseni jõudis. Jätkakem siis seekord.

Meie reis läks sujuvalt läbi Baltikumi. Bussiseltskonna järjekordsesse riiki jõudes oli ühel õpetajatest ette kanda seda riiki tutvustav materjal. Läti kohta said me Milvi Tislerilt kõigepealt teada, et selle vapil ilutseb päike ja punane ning hall lõvi, rahvuslilleks on harilik härjasilm ja –linnuks linavästrik. Tuntuim kaubamärk tuli hästi magusalt tuttav ette – Laima ju! Ja veel enamgi naabervabariigi kohta käivat infot – rahvaarv, pindala, vaatamisväärsused, riigikord jne.

Vabariiki tutvustav jutt lõppenud, tuli bussi taga osast õpetaja Mall, CD-plaat näpus: "Ega meil vist midagi head oodata ole, lapsed tahtsid seda kuulata, aga ütlesid, et teile ei pruugi see meeldida!" Nooh, nii hull see nüüd ka ei olnud!

Leedumaad tutvustas meile Toomas Laan. Sedapuhku läks tuntuima kaubamärgi – Snaige – äraarvamisega tsipake enam aega.

Tegime lõunapausi – ja üllatusime, kui bussi konditsioneeritud jahedast õhust välja astudes pahvatas meile vastu tõeliselt suvine leitsak. "Rauboniui parkas" oli seda kohta tutvustava stendi peakiri. Leedule omaselt puuskuultuuriderohkes peatuspaigas söime kaasavõetud eine, kel kõht täis, tegi pisikese ringkäigu. Vaadata sai, kuidas kohalik karu oma aias kuumas käes laisalt kasukat tuustis, jaanalind kurvasilmselt küllastajaid uuris, aga ka kõikvõimalikku leedulaste majapidamistes aegade jooksul tarvitusel olnud majapidamiskraami võis mitmes varjualuses vaadata. Niisugune muhe peatuspaik siis. Aga meie sõitsime edasi. Ja mõne aja pärast sai meid kätte ka hästi võimas rahesadu, tunne oli selline, et ära mõlgib nüüd meie bussi!

Riigipiire ületasime nii sujuvalt, et enne Poolasse jõudmist kuskil kummitanud "Meie mehe" lauluke "...pikem peatus Poola piiril, piirivalvur sisse hiilib..." ei leidnud reaalelus enam mingit kinnitust. Aga Poola ise on pikk-pikk, seda jätkus veel järgmisekski päevaks sõita. Aeg-ajalt sattusime ikka mõnda muljetavaldavasse liikluseummikusse – ikka hirmus palju liigub rahvast ühest Euroopa äärest teise! Kuulasime "Smilersi" ja "Terminaatorit", sekka ikka noortele meelepärasemat müdinat kah. Õhtupimedas jõudsime esimesse peatuspaika Varssavis, sealne hotell Aramis

jäi ehk kõikse enam meelde oma isepäise liftiga, mis põrutas üsna omatahtsi korruste vahel, startis ja peatus üsna üllatuslikult.

Järgmine reispäev hakkas pihta juba märksa teisemalt, kõik noorpoliitikut kutsuti kordamööda bussi etteotsa mikrofonile juurde ja neil tuli inglise keeles tutvustada ennast ning oma kooli ja vestelda etteantud teemal. Parlamenditöö tarvis ongi lapsed eelnevalt viide töörühma jaotatud, tunnuseks geomeetriaalsete kujund, mis siis vastavat teemat tähistab. Ring märgib teemat "Demokraatia Euroopas", trapets keskkonna-teemat, nelinurga tähenduseks on "Euroopa väärtuste koht maailmas", kolmnurka kuuluvate laste teemaks on noorus, rombi liikmed arutlevad Euroopa tulevikust. Tundus, et meie noored poliitikud olid veel natuke närvis, jutt ei olnud kõigil veel päris ladus, mikrofon ei istunud veel igasse pihku päris loomupäraselt, aga esinejate professionaalsus oli juba täitsa silmapaistvalt kaugele arenenud. Imetlesin, kui targad on ikka meie koolinoored, mida nad kõike juba teavad ja oskavad.

Bussiakende taga libises mööda vahelduv Poola maastik, rahvuslill kukemagun, mida meie rohkem pu-naseks mooniks oleme nimetanud, teeäärtes vere-tamas. Kooli direktor Olev Saluveer manitses rahvast ümbrust märkama: "Pöörake tähelepanu, mis on ümberingil! Ilus aeg on siin Euroopas!" Sõime lõunaks oma nuudlid ja moosisaia, ning nii kena oli olla. Bussi-juhi temperamentsest sõidumaneerist tingituna tirises bussi "lauale" ununenud plekist supikauss korduvalt selle ühest servast teise, hoogsalt ja kõlavalt. Bussi-reisiromantika missugune – lennuki ega laevaga liikudes sellist elamust juba ei saa!

Kell pool viis pärastlõunal jõudsime Tšehhimaale. Jälle riiki tutvustav jutt, vahepeal oli õpetaja Milvi korraldanud ka Euroopateemalise viktoriini ja tõepoolest oli vahva, kuidas sellekohane huvi bussirahva hulgas üha süvenes. Lapati kaasasolevat kirjandust (seda oli Milvil ja teistelgi küll kilode viisi kaasas), nõutati üksteiselt täiendavaid teadmisi, vaieldi, kui vaja. Niisugune loominguiline õhkkond ümberingil valitsemas, jõudsimegi Prahasse.

Praha kesklinnas suundusime vaatama kuulsat raekoja kella ja arendasime seejuures silmapaistvat kiirust, et selleks ajaks platsis olla, kui kellamäng pihta hakkab. Linna kuldseid kupleid, mille pärast seda Kuldseks Prahaks kutsutakse, polnudki nagu mahti kiigata. Ümberingil kiskus aga kahtlaselt hämaramaks. Kella-mängu ajaks jõudsime raekoja juurde küll, palju inimesi oli juba kohal, silmad ootavalt 15. sajandist pärineva keerulise mehhanismiga ajanäitaja poole sihitud, mis lisaks ajale näitab ka kuupäase ja kuupäeva. Nii vähe-

malt väidetakse, samas väidetakse ka, et keegi pole veel avastanud, kuidas seda infot sealt kella pealt välja lugeda... Ning veel taolinegi traagiline taust on sel ime-lisel kellal, et meistril, kes selle valmistanud, torgatud pärast töö lõpetamist silmad peast välja, et ta enam mitte kunagi mitte kuskil mitte ainsamatki niisugust aja-aparaati ei saaks meisterdada... Niisugune lugu siis.

Aga Praha südalinnas kärgatas sel hetkel, kui kogu sealne seltskond koos meiega kella imetles, korralik kõu. Missugune võimas loodusejõudude möll siis lahti läks! Ja tegelikult olime selle üle üsna õnnelikud. Kindlasti satuvad hästi paljud meie seltskonnast Prahasse veel ja veel, aga väheusutav, et nad saavad kella-mängu kuulata niisuguse müriseva loodusemuusika taustal. Ka sel täistunnil liikusid kõik 12 apostlit sihverplaadi kohalt läbi ja luukere tõmbas kella ka, aga kukk jättis sedapuhku küll kiremata.

Meie suundusime läbi nõretavmärga südalinnas Vltava jõe kaldale ja seda ületavale 600 aasta vanu-sele Karli sillale. 30 Böömimaa pühakut seisid üha tihenevas tilkuvahämaruses, eks me püüdsime ikka nendest piltegi teha, aga midagi eriti kaunist sellest ei saanud. Püha Nepomuki juures jõudsid välejalgsed siiski ära käia, temal ju selline tänuväärne omadus, et aitab soovidel täide minna. Õpetaja Milvi soovi ma iga-tahes kuulsin ja see oli sihikindel – et meie lastel Stras-bourgis ikka kõik edukalt läheks! Veel märkas in silal kedagi münte Vltava voogudesse poetavat – küllap oli sellelgi toimingul oma maagiline tähendus. Jõud-sime veel raekoja platsile järgmist kellamängu vaa-tama – seekord kires ka kukk – ja siis anti reisi-seltskonnale vaba aeg. Lapsed kadusid tänava-rägastikku linnaga ja selle kaubandusega tutvuma, kuigi vihmasest ilmast tingituna panid kaupmehed oma poed sedapuhku aegsasti kinni. Tavaolukorras pidavat valgusküllane ja kirev kauplemine tänavatel ja neid ääristavates kauplustes vältama läbi ööde. Täiskas-vanutel oli võimalus maitsta kuulsat tšehhi õlut – ja kuigi ma muidu seda märjusest üldse ei armasta, siis nii imposantses kohas tuli see ju ometi ära mekkida!

Ööbima sõitsime linnast 50 km kaugusele Zeleny hotelli. No oli see vast pikk 50 kilomeetrit! Jõudsime bussi esimesse ossa koondunud "eakamate" selts-konnaga läbi laulda kogu "Horoskoobi" ja muidu endi-sema aja laulude repertuaari, mõnelgi järgmistest päevadest küsisid lapsed, kelmikalt esilemanatud kohkumus silmades, kas me äkki jälle ei hakka neid vanaemade laule laulma.

Järg järgmises "Olevikus".

MAIRE HENNO

Bussis maitseisid need moosisaiad küll iseäranis hästi!

Kuldse Prahast.

HARIDUSELU

Tibupojad asusid teele

Merje Aavik peab päris palju aega veetma arvuti seltsis.

Oli esmaspäevane hommik, 3. september. Seisin Tõrvandi koolihoone trepil ja vaatasin halli taevast. Esimene koolipäev ei töotanud ilmataadi poolt midagi head. Ükskõik kui pingsalt ma oma pilguga ka taevalaotust ei puurinud, igalt poolt vaatas vastu vaid suur hallus. Ei ühtegi sinisilmset auku, kust hommikupäike võinuks laste peale vaadata, ja mida aeg edasi, seda trööstitumaks olukord muutus. Ei tea kust ilmunud tuulehood ei kavatsenud sugugi seda halli masendavat pilvemassi laiali ajada, hoopis vastupidi! Otsekui oleks nad omavahel kokku leppinud – mida tugevamad olid tuulehood, seda hallimaks muutus taevast. Ja see veel puudus! Kui tuulepuhangud veidi vaibusid, hakkas lisaks niigi troostitule hommikule sealt ülevalt veel midagi märga alla tulema. Ei olnud see õige vihmgi, mingi udujas kriibu ainult. Olnuks päris vihm, kalkanuks ta mauhti oma toobri tühjaks ja kõik. Tuul haaranuks selle tinahalli massi sealt ülevalt endale sülle ja viinuks mujale, näiteks mõne põllu või metsa kohale, sellisesse paika, kus ei ole koolimaju. Las laiutab seal, kui tahab! Siis saanuks hommikune päike kõigile kooliminejatele oma kuldsete kiirtega vallatult kodi teha. Inimesed oleksid küll nina ja silmi kissitanud, aga tuju oleks kõigil ülev olnud! **Esimene koolipäev ikkagi!**

Seisin seal trepil ja unistasin... Päike taevast, eesttaste rahvuslipp uhkelt lipumastis lehvimas... Lipuväljaku servades seisavad ootusärevuses suured ja väikesed inimesed... Kohe-kohe kõlab esimene koolikell ja koolimaja peaukse avanedes väljuvad sealt meie **tibupojad**, need kõige väiksemad tulevased koolilapsed! Veel ei ole nad meie kooli lapsed, aga kohe...

Nii palju olekseid!

Äkki märkasid kiirustades lähenevat kooli kehalise kasvatusõpetajat Heiki Sarapuud. Tuli sealt spordihoone poolt... Lõpetasin unistamise ning küsisin temalt otse ja lühidalt: "Kus toimub, siin?" Heiki viipas käega halli taeva poole, painutas peaga spordihoone poole: "Ei, seal," ja kiirustas uksest sisse. Vaatasin veel korra seda vastikut ilma – ja ruttasin Heikile järele. Koolimajas sumises nagu mesilastarust. Ikka tuli keegi uksest sisse, suur või väike, õpetaja või õpilane, isa või ema...

See **esimene** koolipäev! See teeb ärevaks meid kõiki, olgu kodus või koolimajas. Ja nüüd veel see **ilm** – ajab kõik mõeldu sassi, paharet niisugune!

Aga pole viga, saame hakkama! Nägin, et meie koolimaja õppealajuhataja Merje Aavik oli oma ametiruumis ja vaatas pingsalt arvutiekraani. Kõhklelesin-kahtlesin ukseavas – olin sel tähtsal päeval teadustaja, konferansjee. Midagi ei tohi sassi minna – **nii tähtsal päeval** – tibupojad tulevad ju kooli. Küsisin siiski: "Kas spordihallis?" – "Loomulikult! Vaata, mis väljas..." kõlas vastuseks. Ma ei jäänud ootama lause lõppu, sest sain aru – kõik toimub spordihallis. See vastik ilm!

Kiirustasin rahulikult spordihalli poole, sest teadsin – selle maja õpetajad, klassijuhatajad saavad hakkama igasuguse ilmaga. Möödusin koolimaja esisel parkimisplatsil sebevatest, autodest väljuvatest emadest, isadest, lastest. Paistis, et suuremates inimestes oli pinget rohkemgi kui lastes. Vaadati ebaühtlaselt kord koolimaja, kord spordihalli poole. Kus see toimub? Nii mõnigi poiss või tüdruk, kel koolitee mitte enam esimest korda jalge all, võttis vanemal kindalt käest kinni ja sikutas spordihoone poole – mida siin arutada? Vaadake ise – taevast pilves, tuul vastik ja tibutab veel mingit vihma ka! Kui mõned emad-isad ikkagi kindlameelselt koolimajasse läksid, suunasid õpetajad nad teise majja – spordihalli.

Siin oli õpetaja Heiki suuremate ja tugevamate koolipoiste abiga terve hulga pikki pinke paika seadnud, et istuda saaksid nii need, kes tulevad oma esimesele koolipäevale, kui ka kõik teised. Onu Vello Reola kultuurimajast sättis mikrofone ja kõlareid üles, katsus, kas see elektrooniline klaver ikka teeb õiget häält ning andis nii mulle kui väikesele Sander Pruelile võimaluse teha mikrofoniproovi.

Sanderil oli täna väga tähtis ülesanne! Tema pidi helistama esimest koolikella meie tibupoegadele, nende esimesse klassi tulijatele. Kuna see oli nii tähtis päev, siis oli tal ka üks luuletus neile ette lugeda ja seda ta mikrofoni ees harjutas. Muidugi oli ikka teisi esinejaid ka, aga sinna ma veel jõuan. Hetkel oli kõige tähtsam õigel ajal alustada. Et kõik, kes peaksid nende tibude pärast kohal olema, oleksid kohal – ega siis iga päev astuta esimese sammuga kooli teel!

Ja nad tulid, riburadapidi, aga ikka tulid – kõik. Spordihall pidi lõhki minema. Sa ei usu? Oleksid pidanud isegi kohal olema. Tuli isad ja emad, tulid vanemad klassid koos klassijuhatajatega. Aga neid tillukesi tibupoegi veel ei olnud. Kuhu nad siis jäid? Või ei saanud selle halva ilma pärast? Ega ometi

päris sajuks ole läinud?! Vaatasin uksest välja – sadaski! Muud rahvast aga tuli ja tuli, vihmavarjudega ja ilma. Jätaks nüüd korrakski järele, pääseksid tibupojad koolimajast tulema! Kohalolijate keskel askeldas meie gümnaasiumi huvijuht Marit Rauk ja paistis, et oli kõige toimuva pärast väga mures. "Kus on Sander? Kus on kell? Ahaa! Kell on seal, Sander siin! Kas juba tulevad?" Ja kadunud ta minu silmist oligi.

Aeg läks. Rahvast ikka tuli ja tuli. Tundus, et veel hetk ja rohkem siia saali enam kedagi ei mahu. Lõpuks saabusid **kõige, kõige tähtsamad!** Need, kelle pärast siia tuldi – meie tibupojad! Koos klassijuhatajate Malle Kondi ja Krista Prušinskajaga korrastati kitsas eesruumis ridu, pärast väikest sebmist said kõik kenasti õige klassijuhataja juurde. Rahva ees sini-must-valge lipu juures olid ootel meie gümnaasiumi direktor Olev Saluveer, vallavanem Aivar Aleksejev ning gümnaasiumi väikese maja õppealajuhataja Merje Aavik. **Tähtis sündmus võis alata.**

Koolikell Sanderi käes lõi helisema ja nad tulid. Tulid läbi selle suure rahvasumma, üks suur ja kaks väikest. Kaks tibupoega hoidsid usaldavalt kinni suure poisi või tüdruku käest. Loodan, et need suured ei pahanda, et nimetan neid poisiks-tüdrukaks. Tibupoegade jaoks jääte teie, gümnaasistid, suure kooli viimases klassis õppijad alatiseks meelde suurte poiste, tüdrukutena. Sest teie käekõrval tulid nad esimesse klassi, aabitsa juurde nagu oma vanema venna või õe käekõrval.

Võttis veidike aega, kui suure rahva ees oma koht pingil üles leiti. Eks katsuge ise sellises olukorras rahulikuks jääda! Ema-isa kasagil saalis... Mina siin kõigi ees... Kõik muudkui uudistavad mind! Kõige rohkem kindlasti ema ja isa. Et mis ta nüüd seal teeb, kuidas ta seal on. Mine tea?

Aga mis siis suures saalis edasi sai?

Kõigepealt laulis mudilaskoor P. Pajusaare laulu "Sügisvärvid", dirigendiks Britt Laats. Ei jõua kohe seda suurepärase pühendunud õpetajat ära kiita! Nõnda kuis tema käed õiges taktis liikusid, nii ka koor kenasti laulis. Direktor Olev Saluveer soovis nii kooliperele kui ka kõigile kokkutulnuile ilusat uue kooliaasta algust, Killu Kolsar ja Gerda Jušin laulsid päevakohase laulu "Esimene õpetaja". Häid soovide ütlis ka algkoolimaja õppealajuhataja Merje Aavik.

Siis oligi käes see **kõige tähtsam** hetk, mille pärast sel hommikul nii palju rahvast siia kokku kogunes. Direktor Olev Saluveeri sõbraliku käepigistuse järel said tibupojad kätte esimese õppimise raamatu – **aabitsa!** See oli tõeliselt tähtis hetk – siitpeale ei olnud enam tibupojad, vaid Ülenurme Gümnaasiumi esimese klassi õpilased. Nüüd kõlas veel kaunis flöödiviis väikeselt Kairi-Liis Roonurmelt, lõpuklasside koolilaste head soovid ütles väikestele koolitlunutele Kristi Henno. Veel olid väikestele õppuritele kaunist kooliaasta algust soovima tulnud vallavanem Aivar Aleksejev ja Tõrvandi lasteaia juhataja Ene Kalda.

Et värsketel koolilastel oleks uhkem tunne teele minna, luges Sander kõigile ka ühe kena sügisluuletuse "Septembrikuu", haaras siis laualt vasekarva koolikella ning selle rõõmsa helina ja saalisolijate sooja aplausi saatel hakkasid uued õpilased liikuma koolimaja poole, oma klassidesse koolitööle. Selle toreda sündmuse kestel oli vihmgi järele jäänud, lapsed said kuiva jalaga koolimajja.

JAAN AITAJA

Esimene koolinädal sai otsa

Kuidagi märkamatu kiiresti, kuid äkki oli juba reedene päev kalendrist vastu vaatamas. Otsustasin huvi tunda, kuidas see koolirahval möödus. Kõigepealt palusin lühikest esmamuljet 1.b klassi juhatajalt Krista Prušinskajalt.

K.P.: "Esimene koolinädal algas hästi. Klassis on kokku 26 õpilast, 18 poissi ja 8 tüdrukut. Aktiivsemad on poisid. Meil on juba välja selgunud esimesed rüblid, kellele meeldib väga kakelda. Nimesid ma ei nimeta, sest ega need esimesed päevad koolis lihtsad ole. Tuleb ju selgeks õppida uued reeglid, kooliga kohaneda. Lapsed on väga harjunud sellega, et lasteaias sai palju mängida ja puhata. Nüüd tuleb aga 45 minutit kohapeal istuda ja õpetajat kuulata."

Tunnen huvi, kas lapsed ikka kuulavad oma noort õpetajat.

Seepeale vastab Krista kavala naerutusega: "Muidugi kuulavad, sest õpetaja on kuri ja karm!"

Vaatan õpetajanna säravaid silmi ja neid kahte omadust ma seal küll välja ei loe.

Õppealajuhataja Merje Aavikule esitan ühe küsimuse: "Kuidas on uus õppeaasta alanud?"

M.A.: "Esimene nädal on alati tüine ja kiire. Kuigi augustikuus said kõik vajalikud ettevalmistused tehtud, kerkib ikka jooksvaid küsimusi ja probleeme, mis tuleb kiiresti ja kohe lahendada. Rõõmu teeb, et meil on olemas vajalikud õpetajad. Koolimajas ette nähtud remonditööd said lõpetatud. Oleme märgatavalt täiendanud oma materiaaltehnilist baasi CD- ja DVD-makkide näol. Kõik esimeste ja teiste klasside ruumid on komplekteeritud uue koolimööbliga.

Pikapäevärühma väikestele õpilastele mõeldes oleme loonud esimesele korrusele mängunurga, kus on võimalik mängida erinevaid laua- ja rollimänge. Meie Tõrvandi koolimajas on sel sügisel 236 õpilast, seda on rohkem kui eelmisel aastal. Kimbutama hakkab ruumikitsikus, kuid sellest loodame üle saada koolimaja juurdeehituse valmimisega. Käesoleval õppeaastal alustas Ülenurme Gümnaasiumis esimestes klassides oma kooliteed 54 õpilast.

Lisaks õppekavas ette nähtud tundidele oleme lastele välja pakkunud võimalust õppida muusikakallakuga klassis või siis valida sporditerviseedenduslik suund. Kõik lapsed koos oma vanematega võisid selle valiku teha juba kevadel.

Uuendusena oleme koostöös Ülenurme Vallavalitsusega leidnud võimaluse pakkuda pikapäevärühma lastele lõunaoodet. See oli laste tervise hoidmiseks ja neile tervislike eluviiside õpetamiseks ning süvendamiseks väga vajalik otsus.

Esimene koolinädal on läbi, kuid see on alles algus. Päris töö ootab ees nii õpetajaid kui õpilasi. See on tore töö. Särastatult ja õpihuvilised õpilased ning oma tööd armastavad õpetajad suudavad alati teadmiste omandamiseks meeldiva õhkkonna luua.

Ilusat kooliaastat kõigile!"

Tundub, et õppealajuhataja on kooliaasta algul häälestatud optimistlikult ja sihikindlalt. See on hea märk. Kindlasti annab see kogu kooliperele juurde kindlustunnet etteseadetud sihtide saavutamisel. Edu neile!

Et hästi õppida, peab lastel tervis kindlasti korras olema. Selle juures on väga tähtis korralik koolitoit. Sean sammud sööklapool, astun sisse koolisööklauk, et tunda huvi, mida ja kuidas lapsed söövad. Teadsin, et meie laste toidulaua katab toitlustusfirma "Fazer Amica AS", sain kohe jutule ka sööklajuhataja Anna Laanega. Tunnen huvi, mida sel aastal lastele kõhutäieks pakutakse.

A.L.: "Pakume ühe korra nädalas suppi ja neli korda n.õ praadi. Nädalas üks kord on meil menüüs kartul, ülejäänud kordadel mitmes variandis makaronid, üks kord kindlasti ka riis. Kuna kartuli hind on kahjuks niivõrd kõrge, siis teisiti ei ole lihtsalt võimalik. Prae juurde pakume iga päev toorsalatit. Siinjuures on mul hea meel öelda, et sel aastal söövad lapsed seda väga kenasti - kas on suvi hästi mõjunud või on lapsevanemad kodudes hakanud rohkem toorsalatit serveerima. Laste lemmiksöögiks on läbi aegade olnud makaronid hakklihaga."

J.A.: "Mis võiks olla laste hea isu aluseks peale toidu? Mäletan neid ruume eelmisest aastast..."

1.a klassi juhataja Malle Kont oma õpilastega.

1.b klassi juhataja Krista Prušinskaja.

A.L.: "Kindlasti mõjuvad hästi ka ruumid, need on nüüd ilusasti heledad ja hubased. Suur tänu valdale, kes on meid igati toetanud ja siin remonti teinud."

Selline tore uudis siis sööklapool pealt. Kui lastel on kõht korralikult täis, siis on terviski parem ja tuju hea ning õpihuv suurem. Kena kooliaasta jätku!

JAAN AITAJA

Tartumaa oma raadiosaade

Neljapäeviti kell 12.35 – 12.45 läheb Tartu Kuku raadio eetrisse Tartumaa oma raadiosaade "Tartumaa minutid", saadet toetavad Tartu maavalitsus ja Tartumaa Omavalitsuste Liit. Saated on eetris alates 6. septembrist. Ülevaateid maakonnas toimuvatest huvitavatest sündmustest, protsessidest, inimestest ja muust hakkab andma staaikas raadiomees Madis Ligi. Ettepanekuid teemade suhtes ning eelinfot toimuvate sündmuste kohta võib saata nii raadiosse kui Tartu maavalitsusele, kes on üks koostööpartneritest ja rahastajatest. Kolmandaks osapooliks on Tartumaa Omavalitsuste Liit, kes samuti toetab raadiosaadet rahaliselt.

"Loodan, et Tartumaa saate kaudu jõuab kuulajateni ka meie kaugemate kantide väärt ettevõtmiste info," sõnas maavanem Esta Tamm ning lisas, et lisaks regionaalprobleemidele vajavad kajastust ka regionaalsed kordaminekud.

Kümneminutisena on saade kavas kuni järgmise suveni, siis on plaanis tulemusi analüüsida ning otsustada, kuidas jätkata.

Tartu maakonna infolevi parandamise huvides läheb peatselt käiku ka uus Tartumaa veebileht, mis sisaldab mitte üksnes maavalitsuse teavet, vaid koondab vajalikku ja huvipakkuvat kogu maakonnast.

Teated ja eelinfo saata

madis@tartukuku.ee,

742 0333, 504 9095 või

eda.tagamets@tartumaa.ee,

730 5209, 517 4800.

EDA TAGAMETS,
Tartu maavalitsuse pressiesindaja kt

Valvas vallakodanik vigurdab valdustega

Hea lugeja, kaaskodanik. Kui Sa olid suvepuhkusel või pole varem lehte lugenud või pole lihtsalt hoolinud enda ümber toimuvast, siis on viimane aeg liituda ja lüüa kampa nendega, kel-lele ümbritsev korda läheb. Saada vallalehe toimetusele tähelepanekuid kitsaskohtadest ning muredest Sind ümbritsevas, et need elulisel lood saaksid kõlapinna vestesarjas, kus naabrivalve toetusel saab kajastatud kõik see, mida valla edu ja arengu suhtes tahab pidurdada usin ja silmakirjalik Valvas Vallakodanik. Hiljaegu on Vigurivändani jõudnud sündmused, mis leidsid aset valla üldplaneeringu arutelul.

Nagu viimati jutuks sai, ongi käes september, mis tegelikult juba lõppema hakkab. Ja sombune sügiski saabus vananaistele suve seni siiski pakkumata. Loodus on end värvides meikunud ja pakub silmailu enne, kui oma kaunid leherüüd selleks sügiseks langetab.

Valla üldplaneeringu hiljutine avalik arutelul sai aga kuumemaks kui sombune suvi., sest...

...Valvas Vallakodanik võttis võimu võimalusest valla valdusi vaagida või vaielda võimatut, vaidlustades vähemalt viis valla valduste väärkäsitlust või võimu võimaluste võltsimist valla väärtushinnangutes. Vassis vastutust võtmata vääramatuks võiduks väljamõeldud valed, varjatud viisakusega väitles ja vaenutses vallaametnike või võimuesindajatega. Voh!

Istuti ja arutleti ja nurgataguses vestlusingis vaagisid vanemad vallakodanikud võimalust, et selle isiku puhul on miskit siiski täiesti vale – rahvas ju räägib, sest teab, et...

...Valvas Vallakodanik veeretab võimusan-garina veenvalt veeringuid vabade veeteede või võimalike vabamaade varastamiseks vananenuilt või varakult väetiks vanunuilt vähetasutud väärin-gute või volikirjade vahendusel, võltsides varalisi võlakirju või valetades välja volitusi vanurite valdustel vääramatult vastuvaidlematuks võimuks.

Keegi seltskonnast ei imestanudki, et Valvas Vallakodanik arutelul oma pingireas nukralt üksinda istus. Usaldus ju õhkõrn ja kaduv, sest isegi valla usukodanikud on kuulnud lugusid sellest, et...

...Valvas Vallakodanik varastas võimaluse vanuritelt, veendes väetid vabatahtlikult vaari-sade väärtused võõrandama ja vahetama väärtuslikud võpsikud vähetasuvate vabarnate vastu.

Kohaletulnuist paljud olid suures hämmingus ja enamus ei olnud isegi üllatunud mõttevaldus-test, millest vähegi arusaavad isikud saalis adusid tagamaasid ning konstateerisid vaimusilmas, et...

...Valvas Vallakodanik vahetas välja võimaluse vaitolemise vastu võõraste veesogajate valelike väidete ja valedega vagura ent võimsa valla veenmiseks vääramatus võimutaotluses. Või viimaks – Valvas Vallakodanik võttis väärata valla veel valmiva väärtusskaala.

Arutelu oli siiski konstruktiivne ning edasiviiv. Iga arutelu ja vestlus on ju parem kui vaikelu. Oma väidetele arusaamist taotleb ning valedede õigus-tust otsiv Valvas Vallakodanik populaarsust enesele siiski vist eeldatavalt ei saanud, sest arutelu lõppedes väitis üks vagur vanainimene teraselt:

“Valvas Vallakodanik, vaata vastu vääramatule - vabade vallamaade varastamine vanasti võib viimaks vastulöögina valusalt vastu vahtimist virutada. Võta või ...”

VIGURIVÄNT

PÄASTEAMETI TEATED

Kevadiste kulupõlengute vältimiseks tuleb maavaldused korrastada sügisel

Hoidmaks ära kulupõlengutega kaasnevat varalist ja keskkonnakahju, tuleb maavalduste korrastamisega alustada sügisel, kui on võimalik viimast korda niita suuremad heinamaad ja õue-alad. Käesoleva aasta 1. aprillist jõustunud kesk-konnaministri määruse „Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine” muudatusega keelustati kulu põletamine pärast lume sulamist. Keskkonnaministri määruse koha-selt algab tuleohulik aeg kevadel pärast lume sula-mist ning lõpeb sügisel vihmaste ilmade saabudes. Tuleohutiku aja alguse ja lõpu määrab Eesti Meteo-roloogia ja Hüdroloogia Instituut. Vältimaks kulu-

põlengutest tekkivat keskkonnakahju ja ohtu ini-meste varale kutsub Päästeameti maaomanikke üles korrastama oma maavaldused juba sügisel. “Sügis on suurepärase aeg, et suve jooksul kasva-nud rohi oma maavaldustel ja majaümbrustes ära niita,” märkis Päästeameti peadirektori asetäitja Alo Tammsalu. Selle aasta esimene kulupõleng toimus 14. märtsil ning tänaseks on registreeritud 2128 metsa- ja maastikupõlengut.

TOOMAS VIKS,
Päästeameti pressiesindaja

Suitsuandur on eluliselt tähtis abimees

Tuleõnnetus võib tabada igaüht. Kahjuks kipuvad meil aga ununema esmased tuleohutus-nõuded ning sageli saadab inimesi usk, et minuga ju tuleõnnetust ei juhtu.

2007. aastal on Lõuna-Eestis Jõgevamaal, Põlvamaal, Tartumaal, Valgamaal, Viljandimaal ja Võrumaal tulekahjus hukkunud 29 inimest, kõik oma kodudes. Kas pole mitte kurb statistika?! Tegelikult saab iga inimene ise oma kodu tuleohu-tumaks muuta ja üks lihtne abivahend selleks on suitsuandur.

Päästeameti korraldatud kampaania „Kodu tuleohutuks” raames viidi kevadel läbi uuring, et välja selgitada elanike tuleohutusosalast teadlikkust. Tulemuseks saime, et Eesti elanikud ei pea tule-kahju puhkemist oma eluruumides eriti tõenäoli-seks ja et suitsuandur on olemas hinnanguliselt vaid 16% kodudest. Ligikaudu kolmandikus nen-dest peredest, kus suitsuandur puudub, ei peetagi seda vajalikuks. Inimesed põhjendavad suitsu-anduri puudumist või selle mittevajalikkust erine-valt, kuid peamiselt toodi välja, et eluruumis pole küttekollet ega suitsetajaid. Kuid küttekolded ja suitsetamine pole sugugi ainsad tulekahju põhjus-tajad; järelevalveta jäetud põlev küünal või katkised elektrijuhtmed ja -seadmed on samasugused ohu-allikad. Seega võib öelda, et 84% Eestimaa pere-des, kus puudub suitsuandur, on oht kaotada oma vara, või veelgi hullem – enese või oma lähedaste elu.

Alles hiljuti toimus Valgamaal Puka alevikus korteripõleng, mis lõppes tänu suitsuanduri hoiata-

vale signaalile õnnelikult. Tulekahjust teatas maja-elanik, kes oli ärganud naaberkorteris tööle haka-nud suitsuanduri signaali peale. Tänu õigeaegsele teate saamisele ning kiirele reageerimisele jõudsid päästjad tule leviku piirata ning inimesed kannatada ei saanud.

Heameelt teeb asjaolu, et üldsuse teavitamist suitsuanduri vajalikkusest peab oluliseks suurem osa inimestest. Tulemus näitab vähemalt seda, et inimeste teadlikkus tuleohutuse tõstmise võima-lustest kasvab.

Inimestele, kellel juba on kodus suitsuandur, tuletame meelde, et anduri patareisid tuleb kontrol-lida kord nädalas. Suitsuandurit regulaarselt hool-dades teeb väike elupäästja õnnetuse korral oma töö ning päästab teie elu ja vara. Lisainfot suitsu-anduri, selle paigaldamise ja hooldamise kohta leiata interneti leheküljelt www.kodutuleohutuks.ee.

Suitsuandur muutub elamutes kohustuslikuks 2009. aasta 1. juulist. Lõuna-Eesti Päästkeskus on koostöös kohalike omavalitsustega Lõuna-Eesti kuues maakonnas kodudesse paigaldanud ligi-kaudu 1000 suitsuandurit. Kõik soovijad on saanud ka tuleohutuslaseid nõuandeid.

Väga riskantne on ootama jääda, millal kell ku-kub ja suitsuandur kohustuslikuks muutub – hooli oma lähedaste elust, paigalda suitsuandur ja maga rahulikult juba täna öösel.

ERKI REMMELKOOR,
Lõuna-Eesti Päästkeskuse
ennetustöö büroo juhataja

Päästeteenistus soovib inimestel kontrollida ahjud-pliidid ning pühkida korstnad

Seoses saabunud kütteperioodi algusega soovib päästeteenistus üle kontrollida küttesead-med ning pikemate ootejärjekordade vältimiseks tellida korstnapühkimisteenust juba varakult.

Kütteseadmeid tuleb hooldada regulaarselt, kuna puhastamata korstnates-lõõrides koguneb tahm ja nõgi, mis süttides võib põhjustada tule-kahju. Täiendavat infot korstnapühkimise kohta saab päästeala infotelefonilt 1524.

Kütteseadmetest tingitud tulekahjudes hukkus möödunud aastal 5 inimest, 2005. aastal 10 inimest ning 2004. aastal 5 inimest.

Päästeteenistus hoiatab - hooldamata kütte-keha on ülimalt ohtlik ning võib hävitada meie kodu!

RAIN PORSS,
Päästeameti pressiesindaja

Ulvile!

VÄIKE TÜDRUK TAHTIS LENNATA...

Selle maailma loodusrüpes on üks ütle mata kaunis nähtus meid kõiki ajast aega röömustanud – uue elu sünd! Juh-tugu see maal või kaugel ookeanis – õnne- hetk on ikka suur. Inimeste keskel on läbi aegade olnud nii, et kahe armastava süda- me viljana saab küpseks uus elu.

Nii tulid Sinagi, väikene tüdrukutirts, siia taeva laotuse alla, ja said nimeks Ulvi. Kindlasti hoidsid Sind kõigepealt hellalt ema käed, siis arglikumalt isa tugevamad peod. Mine tea, pillab veel viimati maha udusulgselt kerge koormakese, punatava krampsus näokesega lapsukesel?! Või ehk hoopis liiga tugevasti surub vastu rinda seda armsat tillut vääksu? Sestap arvasid end ema süles kindlamini tundvat, vähe- malt esialgu. Ja eks eluallikas - ema rinna- piimgi Sind tema ligi rohkem tõmbas.

Kuid aeg läks ja juba Sa tõttasid omil jalul maailma, uudistasid särava silma- paariga päikest, pilverünki, taevasina. Veel veidi ja juba pärisid emalt-isalt – miks, miks, miks... Kes jõuaks lapsel' vastata?

Sa tahtsid vastuseid ja unistasid oma unistusi. Juba algas koolitee, Sind õpetasid õpetajad, kuni Sinust endast sai laste armas-tatud õpetaja. Sa leidsid oma südame kõrvale teise armastava südame ja sündis pere. Sa olid õnnelik. Kõike, mida Sa tahtsid õppida, Sa õppisid ja õpetasid teistele; paljutki, mida tahtsid saavutada, Sa saavutasid. Oma tegemistega valmis- tasid Sa palju rõõmu kõigile, eriti lastele.

Ulvi! Sa olid meie koolipere armas- tatuimaid õpetajaid. Sa tahtsid oma eluteel lennata – kiiremini, kõrgemale, kaugemale. Kõik oli hästi. Kuid aeg sai otsa. Nüüd lendab Sinu hing sinise taeva laotuse poole, päikese poole. Mis jääb meile?

Meile jääb Sinust helge mälestus kui soojust kiirgav kuldne päikesesõõr...

Ülenurme Gümnaasiumi koolipere

MARJELE!

Neid oli palju. Ühed meeldisid Sulle lapsepõlves, teised neiuas. Aastad läksid aastatega mööda, nagu ikka kaovad reas päevad. Alles oli suvi ja suveröö mud, kuid äkki märkasid, et juba vaatas õuelt vastu sügis. Siis tuli talv külmade ja lumega, kevad vulisevate ojadega... Aastaajad vaheldusid ikka nõnda, nagu loodus juba ammusest aegadest seadnud. Kuid ne- mad, sinu kõige kallimad ja armsamad – raamatud – jäid ikka Sinu juurde. Sulle meeldis väga neid ise lugeda ja teistele lugeda anda. Sa hoidsid neid hoolikalt nii kodus kui ka töö juures, raamatukogus.

Sinu suurimaks sooviks oli, et lapsed õpiksid armastama raamatuid, et nad mõistaksid maast madalast nende väärtust ja hoiaksid kui kallist eset. Sulle meel- dis näha ilu enese ümber teiste jaoks ning seda mitte üksnes raamatute keskel, vaid ka looduses. Sa ei saanud kohe teisiti, kui pidid igal kevadel istutama raamatukogu juurde pöösaid ja lilli, samas juba ette muretsedes, kas lapsed ikka mõistavad, et need on ilu jaoks. Tegid kõik selleks, et inimestel oleks meeldivam raamatute juur- de tulla. Mõnikord ei saanud lapsed Sinu püüdlustest aru ja siis olid Sa väga kurb tallatud lillede pärast, käisid neid üles tõst- mas ja kastmas, ise muretsedes – kas ikka jäävad ellu? Murtud lilleõis oli Sinu jaoks sama kui halvasti hoitud raamat. Sina hoidsid raamatuid ja soovisid väga, et lastel oleks nende keskel hea olla. Kuidas

Sa röömustasid, kui Tõrvandi raamatu- kogu sai uue näo ja lisaks ovaalsali! Sinu silmis oli suur rõõm, sest raamatud said nüüd särada! See oli ühe Sinu suure unistuse täitumine.

Kuid juba oli keegi lähenemas Sulle endale. Ta vaatas eemalt Sinu rõõmu ja astus siis lähemale. Tuli, et Sind meie juu- rest ära viia – pikale teele. Sinu raamat sulgus. Sind ei ole enam, kuid kaunis mälestus Sinust jääb meiega.

Tõrvandi koolimaja suured ja väikesed

REOLA KULTUURIMAJAS

3.oktoobril kell 15.00

KOHTUMINE TUNTUD
TUNDMATUGA

“Inimese neli sündi
läbi astroloogilise sümbolika

Täiskasvanud õppija nädala
raames kohtub vallaharvaga
tähetark IGOR MANG

Sissepääs tasuta

Etterregistreerimisel

JUUKSUR 5556 8974

MASSÖÖR 514 6177

KOSMEETIK 528 5764

Pargi 7, Ülenurme alevik
E-post tiina@wilhelminesalong.ee

Müügil salongi kinkekaardid!

PÄASTEAMETI TEATED

Väljavõtteid Päästeameti pressiteadetest

10. septembril kell 20.58 põles Ülenurme vallas Lemmatsi külas suur järelevalveta prahihunnik. Päästjad kustutasid tuleohutusnõuetele mittevastava lõkke.

17. septembril kella 22.10 ajal sattus Tartumaal Tartu-Võru maantee Tõrvandi ja Ülenurme ristmikul Lõuna-Eesti Päästkeskuse operatiivauto liiklus- avariisse, põrgates kokku sõiduautoga Toyota. Operatiivsõiduk, millel töötasid vilkurid, oli teel elu-

maja põlengule Kambja valda Sirvaku külla. Mõlemad autod said kerevigastusi. Inimesed kokkupõrkes kannatada ei saanud. Sündmuskohal oli politsei.

20. september kell 18.21 teatati, et Ülenurme vallas Soinaste külas on BMW kraavi sõitnud. Kohale saabunud päästjad kõrvaldasid avariilise sõiduki süttimisohu.

Luunja Kultuurimaja

6.oktoobril kell 17.00 - 01.00

Tartumaa taidlejate päev

17.00 - 21.00 taidlejate kontsert
Kontserdil astub üles ligi 100 taidlejat 5 Tartumaa vallast!

21.00 - 01.00 simman ansambliga

``Hea meelega``

Töötab baar!

Õhtut juhivad Silver Tamm
ja Meiko Kell (Star FM)

Sissepääs külalistele: 50.- / osalejatele tasuta

Info tel: 53 310 902 ja www.luunja.ee/kultuurimaja

INFO

Otsime hoidjat 9-kuustele kaksikutele Külitsel, esialgu mõneks tunniks nädalas, kevadest igapäevaselt.

Täpsem info: Maarja Adojaan, tel 5183101 (hommikuti) ja vanemad@adojaan.net.

Kauplus Talev-1 Tõrvandis pakub tööd müüjajale või abitoõlile. Info tel 509 3571; 741 5487.

Uus soojusenergia piirhind

Seoses gaasihinna tõusuga on 2008.aasta jaanuarist kuni juunikuuni Ülenurme ja Tõrvandi kaugkütte piirkonnas soojusenergia piirhind 675 krooni 1 Mwh.

Elanikkonnale on 1 m² küttehind 17.54 krooni, Reola kaugkütte piirkonnas on elanikkonnale 1 m² maksumus kõnealusel perioodil jätkuvalt 12,95 kr/m².

Hindadele lisandub 18% käibemaksu.

Alates 3.septembrist k.a
on Tõrvandi postkontor avatud

E, T, N, R kell 8.00-15.00

K 9.00-18.00

L, P suletud

LUGUPEETUD VALLAELANIKUD!

Fazer Amica Eesti AS,
kes korraldab Tõrvandi koolihoones
laste toitlustamist, oleks võimeline
pakkuma lõunat ka vallaharvale,
kui seda soovitakse.

**Tõrvandi kohvik võiks olla avatud
alates 1. oktoobrist tööpäeviti
(välja arvatud koolivaheaegadel)
kell 12.30-14.00.**

**Ettevõtmisele tuleks kasuks, kui
annaksite oma huvitatusest teada
telefonil 53314618 – Aino Laan.**

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

 August
91
Ethel-Angelika Oidjärv

sündinud 21.augustil 1916.a
elukoht Uhti külas

85
Elfriede Ruts

sündinud 20.augustil 1922.a
elukoht Ülenurme alevikus

Richard Sabre

sündinud 22.augustil 1922.a
elukoht Räni külas

Alide-Armanta Isak

sündinud 23.augustil 1922.a
elukoht Ülenurme alevikus

 September
94

Alma Otsason

sündinud 18.septembril 1913.a
elukoht Uhti külas

91
Veera Doronina

sündinud 26.septembril 1916.a
elukoht Tõrvandi alevikus

90
Maimu Kiinnapää

sündinud 30.septembril 1917.a
elukoht Tõrvandi alevikus

85
Linda Kalamees

sündinud 12.septembril 1922.a
elukoht Ülenurme alevikus

80
*Johanna-Vaike
Kämmal*

sündinud 3.septembril 1922.a
elukoht Külitse külas